

İlkokul Öğretmenlerin Karşılaştıkları İstenmeyen Davranışlar ile Baş Etme Stratejileri

Hasan Basri Gündüz & Sinem Konuk¹

Received: November, 20, 2016 ~ Accepted: December, 28, 2016

Online Published: December, 30, 2016

Suggested Citation: Gündüz, H. B. & Konuk, S. (2016). İlkokul öğretmenlerin karşılaştıkları istenmeyen davranışlar ile baş etme stratejileri. *YILDIZ Journal of Educational Research*, 1(1), 37-54.

Abstract

It is expected that teachers encounter to undesirable student behaviors in the class. The reason of these behaviours is the students' problem in their private life. Especially, schools in Istanbul have students with very different cultures. For this reason, the undesirable student behaviors encountered in these schools are also quite diverse. The purpose of the research is to investigate what strategies to cope with these behaviors are, and to find suggestions for an effective classroom management. The study group of the researchers was consisted of the teachers working in Esenler in the academic year of 2015-2016. Convenient sampling method was used in the research. The data of the study were obtained with the questionnaire "Teachers' Undesirable Student Behaviors and Coping Strategies with These Behaviors". 103 teachers participated in the survey. The obtained data were analyzed using SPSS 22 and the results were presented as frequency and percentage. As a result, it was determined that most the frequently used strategies were verbal warning and behavior modification.

Keywords: Classroom management, undesirable behavior, coping strategies with undesirable behavior, elementary school teacher

Öz

Öğretmenlerin sınıfta istenmeyen öğrenci davranışları ile karşılaşmaları normaldir. Bunun nedeni öğrencilerin sosyal ortamlarında karşılaştıkları problemleri sınıfa taşımalarıdır. Özellikle de İstanbul'da ki okullar çok farklı kültürlere sahip öğrencileri barındırdıklarından bu okullarda karşılaşılan istenmeyen öğrenci davranışları da hayli çeşitlidir. Bu doğrultuda araştırmanın amacı, ilkökul ve ortaokul kademesinde çalışan öğretmenlerinin karşılaştığı istenmeyen öğrenci davranışları ve bu davranışlarla baş etme stratejilerinin neler olduğunu incelemesi ve etkili bir sınıf yönetimi için öneriler getirmektir. Araştırmanın çalışma grubunu 2015-2016 öğretim yılı içerisinde İstanbul ili Esenler ilçesinde MEB'de çalışan öğretmenler oluşturmaktadır. Nicel araştırma yöntemi kullanılarak desenlenen çalışmada amaçlı örneklem modellerinden kolay ulaşılabılır durum örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Araştırmanın verileri, "Öğretmenlerinin

¹ Corresponding author: Yildiz Technical University, Faculty of Education, Department of Educational Sciences, İstanbul-TURKEY
e-mail: sinemkonu_91@hotmail.com

Karşılaştığı İstenmeyen Öğrenci Davranışları ve Bu Davranışlarla Baş Etme Stratejileri” isimli anketle elde edilmiştir. Ankete Esenler ilçesinde MEB’de çalışan toplam 103 öğretmen gönüllü olarak katılmıştır. Elde edilen veriler SPSS programı kullanılarak analiz edilmiş, sonuçları frekans ve yüzde olarak sunulmuştur. Araştırmada, öğretmenlerin bir istenmeyen davranışla karşılaşmaları durumunda en sık kullandıkları stratejilerin ilk olarak sözlü uyarı, daha sonra davranış düzenleme olduğu belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Sınıf yönetimi, istenmeyen davranış, istenmeyen davranışa karşı kullanılan stratejiler, sınıf öğretmeni.

Giriş

Eğitim sistemi içerisinde öğretmenlerin önemi yadsınamaz. Öğretmenler hem alanında yeterli bilgiye sahip olan hem de bu bilgileri öğrencilerine en iyi şekilde aktarabilecek ortamı hazırlayan kişilerdir (Şimşek, 2012, s.74). Celep’e (2004) göre sınıf yönetimi, yalnızca sınıfın fiziki koşullarının uygunluğu, kaynakların etkili kullanımı ve öğrencilerin sorunsuz bir şekilde öğrenim sürecine katılması ile sınırlı değildir. Öğretmen belli bir konuyu belli bir zaman dilimi içerisinde sınıftaki tüm öğrencilere en üst düzeyde öğretmek ile yükümlüdür. Bu nedenle öğrenciden gelebilecek ipucu ve dönütleri dikkate almalı, bunları değerlendirmeli ve bunun sonucunda uygun davranışlar sergilemelidir.

Öğretmenlerin sınıf yönetimi konusunda zaman zaman sıkıntı yaşamaları doğaldır. Çünkü her öğrenci aile içinde ve sosyal çevresinde karşılaştığı problemleri, kendileri ile birlikte okula taşırlar (Akçadağ, 2007, s.290). Özellikle Türkiye’nin çok farklı şehirlerinden göç alan İstanbul’u düşündüğümüzde, burada görev yapan öğretmenlerin çok çeşitli arka planlara sahip öğrencilerinin olduğu ve bunların hepsinin farklı farklı sorunları sınıfa getireceği bir gerçektir. Bu nedenle İstanbul’daki devlet okullarında diğer illerimize göre daha ciddi sınıf yönetimi sorunlarının ortaya çıkacağı tahmin edilmektedir. Bu sorunların en kısa zamanda tespit edilip çözüm yollarının aranması İstanbul’daki okulların eğitim kalitelerinin artmasında önemli katkı sağlayacaktır.

Sınıf Yönetimi

Sınıf yönetimi eğitim yönetiminin ilk ve temel basamağını oluşturur. Sınıf kavramı belirli özellikleri benzer olan kişilerin oluşturdukları grup anlamındadır (Başar, 2003, s. 6). Eğitim sisteminin hedeflediği öğrenci davranışlarında istendik davranış değişikli yaratma süreci burada başlar. Bir öğretmen öğrencilerinin hayatlarına olumlu nüfus etmek istiyorsa sınıfta verdiği eğitimi iyi planlamalı ve yönetmelidir. İşte öğretmenler ve öğrenciler için hayati öneme sahip olan sınıf yönetimi burada devreye girer.

Erden (2005, s. 18-19) ve Başar (1999, s. 13) sınıf yönetimini tanımlarken farklı yazarların görüşlerinden yararlanmışlardır. Bunlardan ilki, sınıf yönetiminin bir orkestraya benzeten Lemlech'in tanımıdır. Lemlech'e göre (aktaran Başar 1999, s. 13) bir eğitim programının hazırlanması, kaynak ve materyallerin organize edilmesi, eğitim-öğretim yapılacak çevrenin öğrenciler için en yararlı şekilde düzenlenmesi, öğrencilerin gelişiminin izlenmesi, olası problemlerin önceden tahmin edilip önlenmesi aynı bir orkestranın yönetim sürecine benzemektedir. Brophy'e göre (aktaran Erden, 2005, s. 18-19) sınıf yönetimi, öğrencilere etkili bir sınıf ortamı yaratmak için gerekli öğrenme planının, ortamının, kurallarının sağlanması, sürdürülmesidir.

Karip'e göre (2002) sınıf yönetiminin iki amacı vardır. Birincisi, öğrencilerin öğrenme aktivitelerine karşı çalışma isteklerini arttıracak düzenli ve güvenli bir ortam oluşturmak, ikincisi ise öğrencin öğrenme sürecinde kendi sorumluluklarını almalarını sağlayarak, onlara kendi davranışlarını kontrol edebilmelerini öğretmektir. Erden (2005) ise sınıf yönetiminin amaçlarını şu şekilde özetlemiştir; öğretmenin öğretim zamanını en iyi şekilde planlamasını ve bu zamanı öğrenciler için verimli hale getirmesini sağlar, öğrenme süreçlerinin düzenli bir biçimde ve eş zamanlı olarak yürütülmesini sağlar, öğrencilerin derse devamlılıklarının, ödev kontrollerinin, zorlandıkları konuların takibini kolaylaştırır, öğrencilerin kendi kendine öğrenmeleri ve kendi çalışmalarını yönetebilmeleri için onlara sorumluluk edindirmeye yarar.

Eğitim Ortamındaki İstenmeyen Davranışlar

Bir davranışın istenebilirlik ölçütü davranışı gösterene, karşısındaki kişilere, ortama, zamana, öğretmene ve toplumun yazılı ya da yazılı olmayan kurallarına göre değişebilir. Bu nedenle bir davranışın istenen veya istenmeyen davranış olarak tanımlanması oldukça zordur (Aydın, 1998, s.117; Başar 2003, s. 117; Öztürk, 2003, s. 133; Emmer ve Evertson, 2013, s. 186; Korkmaz, 2003, s. 173). Alan yazında istenmeyen davranış tanımları farklılık göstermektedir. Korkmaz'a göre (2003, s.173) sınıfta meydana gelen davranışların istenmeyen davranışın olarak tanımlanabilmesi için davranışı sergileyen öğrencinin kendisinin ve sınıftaki arkadaşlarının öğrenimini engellemesi, davranışı sergileyen öğrencinin kendisini ve arkadaşlarını tehlikeye atması, okula ve okuldaki araç- gereçlere zarar vermesi, davranışı sergileyen öğrencinin ve arkadaşlarının sosyalleşmesini engellemesi gibi bu özellikleri taşımaktadır.

Öztürk'e (2003, s. 133-134) göre ise sınıfta istenmeyen davranışların tanımı şu şekildedir; okulda ve sınıfta önceden belirlenmiş yazılı ve ya yazılı olmayan kurallara uymama ve öğrenme faaliyetlerinin etkinliğini azaltmaya neden olan tüm davranışlardır. Öztürk istenmeyen davranışları üç kategoride toplamıştır. Bunlardan ilki akademik açıdan ortaya çıkan problemlerdir. Bu problemler öğrencinin derse ilgisiz davranması ve ortamdaki çeldiricilerle ilgilenmesi, ödevlerini yapmaması olarak sıralanabilir. İkincisi sosyal açıdan problemlerdir. Özellikle ergenlik dönemlerinde öğrencilerin sınıfta kendi otoritelerini sağlamak için öğretmen ve arkadaşları ile çatışmaya girmesi, sınıf kurallarına uymamaları şeklinde ortaya çıkar. Sonuncusu ise fiziksel donanım ve ortama zarar vermedir. Öğretim materyallerine kasıtlı olarak zarar verme, okul gereçlerini çalma gibi problemler bu alana girer.

Akçadağ (2007) ise sınıftaki sorun davranışları şu şekilde kategorize etmiştir: derse gelmeme ya da geç gelme, derse hazırlık yapmadan gelme, sınıfta söz hakkı almadan konuşma, kendisine, arkadaşlarına ve sınıftaki araç gereçlere zarar verme, derste hayal kurma ve ders dışı şeylerle uğraşma. Sınıf içerisinde istenmeyen davranışlar çok çeşitlilik gösterebilmektedir. Bu davranışların altında çeşitli nedenler yatmaktadır. Sınıftaki istenmeyen davranışların nedenlerine alan yazında şu şekilde yer almaktadır.

Eğitim Ortamındaki İstenmeyen Öğrenci Davranışlarının Nedenleri

Öğretmenlerin sınıfta yaşanan disiplin problemleri ile başları çoğu zaman derttedir. Bu tür problemlerden bazıları öğretmenlerin kendilerinden kaynaklı olsa da birçoğu öğrencilerin aile hayatları ve yaşantı çevreleri ile ilgilidir. Ayrıca öğrencilerin okulda uymak zorunda olduğu kurallar da istenmeyen öğrenci davranışlarının nedeni olabilir. Öğretmenler çoğu zaman bu problemlerin hepsiyle aynı anda başa çıkmalıdır (Edwards, 1997, s. 4). Öğretmenler etkili bir sınıf yönetimi sağlayabilmek için bu problemleri önceden fark etmeli ve önleyici tedbirler almalı ya da problemin kaynağına inerek bunları ortadan kaldırmalıdır (Korkmaz, 2003, 174; Öztürk, 2003, s. 136).

Yalçinkaya ve Küçükkaragöz'e göre (2006) öğrencilerin sergilediği istenmeyen davranışların nedenleri aile ilişkilerindeki sorunlar, gerektiği gibi yapılmayan öğretim, cezalandırıcı okul sistemi, okul ve ailenin karşılaştığı ekonomik problemler, yönetici yetersizliği, öğrencilerin sahip olduğu biyolojik ya da psikolojik rahatsızlıklar, arkadaş baskısı, öğrencilerin sergilediği davranışların sorumluluğunu üstlenmemesi, okul rehberlik hizmetlerinin yetersiz olması, sınıf kurallarının belirsizliği olarak sayılabilir.

Eğitim Ortamındaki İstenmeyen Öğrenci Davranışlarına Yönelik Stratejiler

Öğretmenler sınıf içerisinde gözlemledikleri istenmeyen davranışları çözmek için bazı stratejiler kullanırlar. Bu stratejiler öğretmenden öğretmene değişebilir ama birçoğu bilimsel bir temele dayanan stratejilerdir. İstenmeyen davranışlar ile baş etme stratejileri alan yazında farklı şekillerde sınıflandırılmıştır. Bunlardan en yaygın olanı Emmer ve Evertson'un sınıflandırmasıdır. Emmer ve Evertson (2013, s. 171) istenmeyen öğrenci davranışlarına karşı uygulanan stratejiler üzerinde çalışmış ve bu stratejileri üç grupta toplamıştır.

İstenmeyen öğrenci davranışlarına yönelik stratejilerden ilki kısa vadeli müdahale stratejileridir. İstenmeyen davranış sınıfın düzenine ve dersin akışına ciddi bir engel oluşturmuyorsa öğretmenler hafif müdahaleler ile bunları ortadan kaldırabilirler. (Bull ve Soly, 1987, s144). Bunlar kısa vadeli müdahale stratejileri olarak adlandırılır. Bunlar şu şekilde sıralanır:

Sözel olmayan ipuçları vermek. Öğretmen öğrenci ile göz kontağı kurarak, parmağını dudaklarına götürerek, başını iki yana sallayarak ya da dikkat dağıtan bir hareketi bırakması için eli ile ona sinyal göndererek öğrenciye sözel olmayan iletiler gönderir (Emmer ve Evertson, 2013, s.173). Zaman zamanda öğrencinin omzuna hafifçe dokunmak da onu sakinleştirebilir ve istenmeyen davranışı bırakmasına yardımcı olur (Barker, Akt; Başar, 2003, 167).

Etkinlikler süresince hareket halinde olma. Genellikle bir öğrenme etkinliğinden diğerine geçerken ve ya dersin sonuna yaklaşıldığında öğrenci davranışlarında bozukluklar görülür (Emmer ve Evertson, 2013). Bu durumun önüne geçebilmek için öğretmen kürsüsünden ya da masasında ayrılmalı ve öğrenciler arasında dolaşmalıdır.

Fiziki yakınlıktan yararlanma; Öğretmen öğrencisinin istenmeyen bir davranış sergilediğini fark ettiği an öğrencinin oturduğu sıraya doğru yaklaşarak ona istenmeyen davranışını bırakması için işaret vermelidir. (Öztürk, 2005, 193).

Odak gruptan yararlanma. Ders çok teorik olduğunda ya da sürekli öğretmen anlattığında öğrenciler zaman zaman dersten koparlar ve ders dışı şeylerle ilgilenmeye başlarlar. Emmer ve Evertson'a göre (2013 s. 173) bu durumda öğretmenler hemen bir tartışma grubu oluşturarak öğrencilerini pasif konumdan aktif konuma çevirmelilerdir.

Öğrenci davranışlarını yeniden derse yöneltme; Öğrenciler yapmaları gereken görevleri yerine getirmiyorlarsa, öğretmen uygun davranışı onlara hatırlatmalıdır (Bull ve Solity, 1987, s. 146). Örneğin; ‘Grubunuzun tartışılması gereken konu üzerine yoğunlaştığından emin olun’ gibi öğrenciyi olumlu davranışa yönelten uyarılar yapılmalıdır.

İhtiyaç duyulan öğrenmeyi sağlama. Öğretmenler öğrenciler çalışırken aralarında gezinip onlara kısa sorular sorarak ya da yaptıkları etkinliklerin doğruluğunu kontrol ederek öğrencilerin anlayıp anlayamadıklarını öğrenebilir. (Emmer ve Evertson, 2013, s.173).

Konuya kısa bir ara verme. Öğrenciler istenmeyen davranışlar göstermeye başladıklarında öğretmen dersi durdurur ve öğrenciler kendilerini toparlayıp istenmeyen davranışları terk ettiklerinde yine derse döner (Erden, 2005).

Öğrenciye bir seçenek sunmak. Öğrenciye direk yapması gereken davranışı söylemektense ona bir seçenek sunarak bunlar arasında kendi iradesi ile seçim yapması istenir. Ya istenilen şekilde davranır ya da problem yaratmaya devam ederek bunun sonuçlarına katlanır (Emmer ve Evertson, 2013, s. 174).

Ben mesajı kullanmak. Ben mesajı göndermek, öğretmenin sorunu tanımlaması ve bu sorunun kendisini ve diğer öğrencileri nasıl etkilediğini ifade etmesidir. Erden’e göre (2005) ben iletisi göndermenin amacı, öğretmenin öğrencinin yaptığı davranış nedeniyle rahatsızlık duyduğunu açıklaması ve öğrencinin sergilediği istenmeyen davranış üzerine düşünmeye teşvik edilip kendini sorgulamasını sağlamaktır.

İstenmeyen öğrenci davranışlarına yönelik stratejilerden bir diğeri ise orta vadeli müdahale stratejileridir. Orta vadeli müdahale stratejileri küçük müdahale stratejilerine oranla caydırıcılığı daha fazla olan stratejilerdir (Emmer ve Evertson, 2013, s. 174).

Ayrıcalığın geri çekilmesi. Öğretmenler zaman zaman öğrencilerine bazı ayrıcalıklar tanır. Ancak öğrencilerin istenmeyen davranışlar sergilemesi halinde bu ayrıcalıklar öğretmenler tarafından geri çekilebilir (Bull ve Solity, 1987, s. 153). Ayrıcalıkları elinde alınan öğrenci bunları geri kazanmak için bu davranışından vazgeçme eğilimi gösterecektir.

Yalnız bırakma ve yerini değiştirme. Öğrenci eğer dersi sabote edip öğrenme etkinliklerini yavaşlatıyorsa onu uzak bir köşeye oturtup yalnız kalmasını sağlayarak

istenmeyen davranışın önüne geçilebilir (Froyen ve Iverson, 1999, s.199; Bull ve Solity, 1987, s. 154; Emmer ve Evertson, 2013, s. 175). Diğer öğrenciler ders etkinliklerine devam ederken o sınıfın en arkasında yalnız başına oturup yaptığı davranışın neden hatalı olduğunu düşünür (Bull ve Solity, 1999, s. 155).

Sorumluluk vermek. Öğretmenin verdiği etkinliği diğer öğrencilerden erken bitiren öğrencinin zamanın dolmasını beklerken bazı istenmeyen davranışlar sergilemesi doğal bir durumdur (Başar, 2003, s. 170). Bu durumda öğretmen ona meşgul olabileceği farklı görevler vererek istenmeyen davranışlar sergilemesinin önüne geçmiş olur.

Ceza vermek. Öğretmen istemeyen davranış gösteren bir öğrencinin bu davranıştan vazgeçmesi için yukarıda bahsedilen stratejileri uygulayıp yine de davranışında bir değişiklik olmadığını gözlemlerse en son olarak ceza verme stratejisini uygulayabilir (Çelik, 2005, s. 180). Ancak verilen ceza mantıklı bir sonuca dayanmalıdır. Bu cezalar ya öğrencinin istemediği bir şeyi yapması ya da istediği bir şeyi elde edememesi olabilir. (Başar, 2003, s. 175).

Öğrenciler küçük müdahalelere ya da orta vadeli müdahalelere cevap vermiyorlarsa uzun vadede etkili olan müdahaleler istenmeyen davranışların ortadan kalkmasına ve verimli bir öğrenme ortamının yaratılmasına olanak sağlayabilir (Emmer ve Evertson, 2013, s. 178). Uzun vadeli müdahale stratejileri şu şekilde sıralanabilir;

Öğrenciyle birebir iletişime geçmek. İstenmeyen davranış bir türlü ortadan kalkmıyor ve davranış haline dönüşüyorsa öğretmen öğrenciyle birebir iletişime geçmelidir. Başar'a göre (2003, s.171) öğrenciyle problem hakkında konuşurken olay kişileştirilmeden sadece istenmeyen davranış üzerinde durularak çözüm aranmalıdır.

Okul yönetimi ve aile ile görüşmek. Öğretmen öğrencilerin istenmeyen davranışlarının üstesinde gelemediği zaman okul yönetimi ve velilerden destek alabilir (Başar, 2003, s. 173). Öğretmen aile ve okul yöneticisiyle görüşerek öğrenci ile uygun bir dilde konuşmasını ve sergilediği davranışlardan vazgeçmesini talep eder. Öğrenci uyarılırken asla ceza uygulanmamalıdır.

Uyarı sistemi kullanmak. tüm sınıfa uygulanan bir yaklaşımdır. Emmer ve Evertson'a göre(2013, s.179) öğretmenlerin istenmeyen davranış sergileyen öğrencilerin isimlerini sınıf panosuna yapıştırıp yanlarına ihlal etikleri kuralları yazması öğrencilerin bu davranışlarını düzeltmesine yardımcı olacaktır.

Sorun çözüme. Jones and Jones (2007) öğrencilerin istenmeyen davranışları ile başa çıkmak için beş adımdan oluşan bir sorun çözme yöntemi önermişleridir. İlk olarak öğretmen istenmeyen davranışı durdurmak için sözel olmayan uyarılar kullanır. Eğer öğrenci devam ederse öğretmen sınıf kurallarını hatırlatır. Öğrenci hala devam ediyorsa öğretmen ona bir şans daha verir. Eğer öğrenci son şansını da değerlendirmezse öğretmen davranışını düzeltmesi için öğrenciden bir plan yazmasını ister. Öğrenci bu uyarıyı da yerine getirmezse, öğretmen onu müdürün odasına göndererek planını orada yazmasını ister.

Alan yazındaki bu stratejilerden yola çıkarak, bu araştırma İstanbul'da ilkököl ve ortaoköl kademelerinde görev yapan öğretmenlerinin sınıf yönetiminde karşılaştıkları sorunlarla başa etme yöntemlerinin neler olduğunun belirlenmesini amaçlamaktadır.

Yöntem

Bu bölümde, araştırmanın modeline, evren örneklemine, veri toplama araçlarına yönelik bilgiler yer alır.

Araştırma Modeli

Araştırma, tarama modeli kullanılarak yürütülmüştür. Genel tarama modelleri, çok sayıda kişinin bulunduğu bir evrende genel bir yargıya varmak amacı ile evrenin tümü ya da evrenin içinden seçilen bir grup üzerinde yapılan tarama şeklidir (Karasar, 1991 s.79). Bu yöntemle yapılan araştırmalarda öğrenmek istenilen, çalışılan hipoteze dayananlar evrende var olan durum nedir, neredeyiz, ne yapmak istiyoruz, nereye, hangi yöne gitmeliyiz, oraya nasıl gideriz gibi soruların cevabını bulmaktır (Kaptan, 1991 s. 59).

Evren Örnekleme

Araştırmanın evrenini 2015-2016 eğitim öğretim yılı bahar döneminde İstanbul ili Esenler ilçesinde devlet okullarında görev yapan öğretmenler oluşturmaktadır. Bu öğretmenlerden arasından seçilen örneklem ise ilkököl ve ortaoköl öğrencilerinin dersine giren 103 tane öğretmeni içerir. Araştırmada olasılıklı olmayan ve kolay ulaşılabilir durum örnekleme kullanılmıştır. En kısa zamanlarda en ucuz maliyette bilgi üretilmesi olanak sağladığı için bu örneklem seçilmiştir (Yüzer, 2006, s. 177).

Kullanılan Araçlar

Bu araştırmada veri toplama aracı olarak ilgili alan yazına dayanarak Gülşen Danaoğlu tarafından 2009 yılında ‘‘Sınıf ve Branş Öğretmenlerinin İlköğretim 5. Sınıflarda Karşılaştıkları İstenmeyen Davranışlar ve Bu Davranışlarla Baş Etme Stratejileri’’ adlı yüksek lisans tezi için geliştirdiği anketten yararlanılmıştır. Verilerin analizinde SPSS 22.0 kullanılmıştır. Araştırmanın bulguları frekans ve yüzde olarak sunulmuştur.

Bulgular

Araştırmanın bu bölümünde anket ile elde edilen veriler analiz edilmiş, sonuçlar frekans ve yüzde analizi ise gösterilmiştir.

Tablo 1.

Öğretmenlerin Dersin Akışını Engelleyen Öğrenci Davranışlarıyla Baş Etme Stratejileri

İstenmeyen Davranışlar	İstenmeyen Öğrenci Davranışlarına Karşı Öğretmenlerin Uyguladığı Stratejiler																	
	Davranışın																	
	Sözel Uyarı		Ceza Verme		Aileyle İletişim		nedenini Araştırma		Beden Dili		Görmezden Gelme		Model olma		Davranış Düzenleme		Öğretim temelli Düzenleme	
F	%	F	%	F	%	F	%	F	%	F	%	F	%	F	%	F	%	
Şikâyet et.	43	42	0	0	0	0	7	7	2	2	9	9	15	15	25	24	0	0
Uyumsuzluk	27	26	5	5	1	1	11	11	3	3	0	0	19	18	35	34	2	2
Komiklik ya.	2	2	0	0	1	1	18	17	6	6	0	0	11	11	56	54	4	4
Utangaçlık	28	27	4	4	0	0	0	0	24	23	33	32	4	4	7	7	0	0
Küsmeye	14	14	1	1	0	0	17	16	0	0	4	4	20	19	46	45	0	0
Yiyip içme	71	69	5	5	0	0	0	0	0	0	2	2	6	6	9	9	1	1
Gürültü yap	68	66	7	7	0	0	2	2	15	15	0	0	7	7	0	0	3	3
Tehdit etme	24	23	13	13	9	9	18	17	2	2	7	7	7	7	20	19	1	1
İzinsiz konuş.	67	65	2	2	0	0	3	3	3	3	9	9	14	14	4	4	0	0
Gevezelik	57	55	12	12	1	1	6	6	14	14	3	3	4	4	5	5	0	0
TOPLAM	401	389	49	49	12	12	82	79	69	68	67	66	107	105	207	201	11	11

Tablo 1 incelendiğinde öğretmenlerin dersin akışını engelleyen öğrenci davranışlarıyla baş etmek için kullandığı en yaygın stratejilerin sözlü uyarı (% 38,9), davranış düzenleme (% 20,1) ve model olma (%10,4) olduğu görülmektedir. Sözlü uyarı stratejisi, çoğunlukla derste bir şeyler yiyip içme, elindeki nesne ile gürültü yapma, söz almadan konuşma ve gevezelik yapma problemleriyle karşılaşıldığında kullanılmıştır. Davranış düzenleme stratejisi, komiklik yapma, arkadaşlarına küsmeye ve öğretmeni tehdit etme problemleri ile karşılaşıldığında kullanılmıştır. Model olma ise arkadaşlarına küsmeye, uyumsuzluk gösterme ve arkadaşlarını şikâyet etme sorunları ile karşılaşıldığında öğretmenler tarafından tercih edilen strateji olmuştur. Bunların yanında aile ile iletişim

(% 1,17) ve öğretim temelli düzenleme stratejileri (% 1,07) ise dersin akışını bozan öğrenci davranışlarını önlemek için en az başvurulan stratejiler olarak belirlenmiştir.

Tablo 2.

Öğretmenlerin Kişilere Zarar Verici Davranışlarla Baş Etme Stratejileri

İstenmeyen Davranışlar	İstenmeyen Öğrenci Davranışlarına Karşı Öğretmenlerin Uyguladığı Stratejiler																	
	Sözel Uyarı		Ceza Verme		Aileyle İletişim		Davranış n nedenini Araştırma		Beden Dili		Görmezden Gelme		Model olma		Davranış Düzenle.		Öğretim temelli Düzenle.	
	F	%	F	%	F	%	F	%	F	%	F	%	F	%	F	%	F	%
Saldırgan dav.	35	34	10	10	10	10	5	5	1	1	0	0	12	12	30	29	0	0
Küfürlü Kon.	44	43	8	8	6	6	9	9	3	3	0	0	8	8	25	24	0	0
Eşyalara zarar	43	42	7	7	4	4	7	7	0	0	0	0	19	18	23	22	0	0
Sözle tehdit	41	40	9	9	3	3	6	6	1	1	0	0	8	8	35	34	0	0
Kesici aletle t.	16	15	26	25	13	13	2	2	1	1	0	0	2	2	40	39	0	0
Şakası Yapma	39	38	7	7	4	4	9	9	3	3	0	0	11	11	29	28	0	0
Kendi gibi düşün. zorla.	19	18	5	5	0	0	9	9	0	0	0	0	25	24	43	42	0	0
Karşı cinse olumsuz tavır	21	20	2	2	1	1	18	18	2	2	0	0	20	19	38	37	0	0
Saygısız Kon.	50	48	6	6	0	0	7	7	1	1	0	0	21	20	18	17	0	0
Boş konuş. rahatsız etme	67	65	9	9	0	0	5	5	5	5	1	1	7	7	7	7	1	1
TOPLAM	375	363	89	88	41	41	77	77	17	17	1	1	133	129	288	279	1	1

Tablo 2 incelendiğinde zaman öğretmenlerinin kişilere zarar verici davranışlarla baş etmede en çok kullandığı stratejilerin sözel uyarı (%36,4) ve davranış düzenleme (%27,9) olduğu belirlenmiştir. Sözel uyarı, boş boş konuşarak arkadaşlarını rahatsız etme ve arkadaşları ile saygısızca konuşma problemleri ile karşılaşıldığında sıkça kullanılan strateji olarak tespit edilmiştir. Davranış düzenleme ise arkadaşlarını kendi gibi düşünmeye zorlama, arkadaşlarını kesici alet ile tehdit etme ve karşı cinse olumsuz tavırlar takınma gibi sorunlarla karşılaştığında öğretmenlerin sıkça kullandığı stratejilerdendir. En az başvurulan stratejilerin ise görmezden gelme (% 0,1) ve öğretim temelli düzenleme (% 0,1) olduğu belirlenmiştir.

Tablo 3.

Öğretmenlerinin Toplumsal Beklentilere Uygun Olmayan Davranışlarla Baş Etme Stratejileri

İstenmeyen Davranışlar	İstenmeyen Öğrenci Davranışlarına Karşı Öğretmenlerin Uyguladığı Stratejiler																	
	Sözel Uyarı		Ceza Verme		Aileyle İletişim		Davranışın nedenini Araştırma		Beden Dili		Görmezden Gelme		Model olma		Davranış Düzenleme		Öğretim temelli Düzenleme	
	F	%	F	%	F	%	F	%	F	%	F	%	F	%	F	%	F	%
Lakap takıp alay etmek	52	50	3	3	0	0	7	7	2	2	0	0	13	13	23	22	0	0
Kıyafetinde özensiz olma	47	46	3	3	6	6	4	4	0	0	4	4	24	23	12	12	0	0
Düzeni bozan gruplara katıl.	21	20	20	19	3	3	14	14	0	0	0	0	6	6	33	32	0	0
Hırsızlık yap.	6	6	14	14	15	15	7	7	1	1	1	1	3	3	48	47	0	0
Öğretmen eşya. karıştır.	27	26	7	7	6	6	10	10	0	0	0	0	10	10	39	38	1	1
Kıskançlık	19	18	3	3	0	0	9	9	0	0	10	10	24	23	34	33	1	1
Okul eşya. zarar verme	44	43	13	13	2	2	4	4	0	0	0	0	16	15	22	21	0	0
Yalan söy.	13	13	2	2	1	1	17	16	1	1	1	1	15	15	49	48	0	0
El hareketi y.	27	26	15	15	4	4	13	13	3	3	8	8	5	5	19	18	0	0
Arka.çantasını izinsiz karış.	31	30	2	2	4	4	14	14	0	0	0	0	8	8	40	39	0	0
TOPLAM	287	278	82	81	41	41	99	98	7	7	24	24	124	121	319	310	2	2

Tablo 3 incelendiğinde öğretmenleri toplumsal beklentilere uygun olmayan davranışlarla baş etme konusunda en sık kullandığı stratejiler şu sıralanmaktadır; davranış düzenleme (% 30,9), sözel uyarı (%27,8) ve model olma (% 12). Yalan söyle, hırsızlık yama ve öğretmenin eşyalarını izinsiz karıştırma davranışı ile karşılaşan öğretmenler davranış düzenlemeyi kullanmış; arkadaşlarını lakap takma, kılık kıyafetine özen göstermeme ve okul eşyalarına zarar verme sorunları ile karşılaştıklarında çoğunlukla sözel uyarıyı kullanmışlar; kıskançlık ve kılık kıyafetine özen göstermeme ile karşılaştıklarında ise model olmayı kullanmışlardır. Bunun yanında öğretmenlerin toplumsal beklentilere uygun olmayan davranışlarla sergileyen öğrencilerine en az beden dili (%0,6) ve öğretim temelli düzenleme (%0,2) stratejilerini kullandıkları belirlenmiştir.

Tablo 4.

Öğretmenlerin Sorumluluklarını Gerektiği Gibi Yapmama İle İlgili Davranışlarla Baş Etme Stratejileri

İstenmeyen Davranışlar	İstenmeyen Öğrenci Davranışlarına Karşı Öğretmenlerin Uyguladığı Stratejiler																	
	Sözel Uyarı		Ceza Verme		Aileyle İletişim		Davranışın nedenini Araştırma		Beden Dili		Görmez. Gelme		Model olma		Davranış Düzenleme		Öğretim temelli Düzenleme	
	F	%	F	%	F	%	F	%	F	%	F	%	F	%	F	%	F	%

	F	%	F	%	F	%	F	%	F	%	F	%	F	%	F	%	F	%
Mazeret bulma	13	13	7	7	1	1	10	10	1	1	2	2	10	10	50	48	2	2
Verilen görevi yerine getirme.	21	20	27	26	3	3	4	4	1	1	1	1	4	4	33	32	1	1
Grupta Sorumsuzluk	18	17	26	25	0	0	6	6	0	0	0	0	22	21	22	21	3	3
Ders gereç. hor kullanma	47	46	13	13	1	1	2	2	0	0	0	0	18	17	18	17	0	0
Ödevlerini eksik yapma/yapmama	21	20	29	28	14	14	4	4	0	0	0	0	9	9	20	19	0	0
Sorumluluktan uzak durma	31	30	24	23	3	3	9	9	0	0	0	0	9	9	22	21	0	0
Derse hazırlıksız gelme	23	22	13	13	3	3	5	5	0	0	2	2	14	14	32	31	0	0
Öğretmenden sonra gelme	62	60	3	3	2	2	8	8	1	1	0	0	9	9	11	11	0	0
Başkasının ödev. Kopyaçek.	29	28	20	19	3	3	12	12	1	1	1	1	8	8	22	21	0	0
Devamsızlık yp.	23	22	12	12	35	34	4	4	0	0	1	1	5	5	14	14	0	0
Materyallerinin eksik olması	1	1	36	35	16	15	7	7	0	0	1	1	4	4	14	14	0	0
TOPLAM	288	278	174	169	65	64	64	64	4	4	7	7	108	106	244	235	6	6

Tablo 4 incelendiğinde öğretmenlerin sorumluluklarını gerektiği gibi yapmama ile ilgili davranışlarla baş etme en sık kullandıkları stratejilerinin; sözlü uyarı (% 25,5), davranış düzenleme (% 22,8) ve ceza verme (%18,5) olarak belirlenmiştir. Öğretmenler, derse öğretmenden sonra gelme ve ders araç-gereçlerini hor kullanma sorunları ile başa çıkmak için sözlü uyarı stratejisine başvururken; mazeret ileri sürme ve derse hazırlıksız gelme sorunları ile karşılaştıkları zaman davranış düzenleme stratejisine başvurdukları belirlenmiştir. Ders araç gereçlerini getirmeyen ve ödevini gerektiği gibi yapmayan öğrencilerin davranışları ile karşılaştıklarında ise ceza verme stratejisini kullandıkları görülmektedir. Görmezden gelme (% 0,7) ve öğretim temelli düzenleme stratejileri (% 0,5) ise sorumluluğunu yerine getirmeme ile ilgili problemlere çözüm için en az kullanılanlardır.

Tablo 5.

Öğretmenlerin Derse İlgili Eksikliği Şeklinde Görülen Davranışlarla Baş Etme Stratejileri

İstenmeyen Davranışlar	İstenmeyen Öğrenci Davranışlarına Karşı Öğretmenlerin Uyguladığı Stratejiler
------------------------	--

	Sözel Uyarı		Ceza Verme		Aileyle İletişim		Davranışın nedenini Araştırma		Beden Dili		Görmezden Gelme		Model olma		Davranış Düzenleme		Öğretim temelli Düzenleme	
	F	%	F	%	F	%	F	%	F	%	F	%	F	%	F	%	F	%
Düzenli oturmam	67	65	6	6	0	0	5	5	10	10	2	2	6	6	3	3	2	2
Derslere katılmama	29	28	7	7	3	3	16	15	4	4	2	2	2	2	27	26	10	10
ders dışı şey. ile uğraşma	46	45	11	11	0	0	6	6	10	10	1	1	3	3	18	17	5	5
Derste uyu.	44	43	8	8	8	8	11	11	0	0	2	2	0	0	18	17	10	10
Sınıfta hayal kurma	28	27	4	4	1	1	19	18	8	8	2	2	7	7	18	17	14	14
Çalışmalarda yavaş dav.	34	33	8	8	0	0	5	5	0	0	2	2	16	15	31	30	3	3
TOPLAM	248	241	44	44	12	12	62	60	32	32	11	11	34	33	115	110	44	44

Tablo 5 incelendiğinde öğretmenlerin derse ilgi eksikliği şeklinde görülen davranışlarla baş etmede en sık kullandığı stratejilerin sözel uyarı (%40,1), davranış düzenleme (%18,6) ve davranışın nedenini araştırma (% 10) olduğu belirlenmiştir. Öğretmenler sırada düzgün oturmama, ders dışı şeylerle ilgilenme ve derste uyuma gibi istenmeyen davranışlar için sözel uyarı; çalışmalarda yavaş davranıp zaman kaybetme ve derse katılmama sorunları için davranış düzenleme; sınıfta hayal kurma ve derse katılmama gibi problemler ile karşılaştıklarında ise davranışın nedenini araştırma stratejilerini kullanmışlardır. En az başvurdukları stratejileri ise görmezden gelme (% 1,8) ve aile ile iletişim kurma (% 2) stratejileridir.

Sonuç ve Öneriler

Araştırmada, öğretmenlerin bir istenmeyen davranışla karşılaşmaları durumunda en sık kullandıkları stratejilerin ilk olarak sözlü uyarı, daha sonra davranış düzenleme olduğu belirlenmiştir (Danaoğlu, 2009; Karakaş, 2005, Şahin, 2005 & Keyik, 2014). Sözlü uyarıyı kullanan öğretmenler; sınıf kurallarını hatırlatır, ismiyle hitap eder ve sesini yükselterek öğrencilerini uyarır. Bu durum istenmeyen davranışı ortadan kaldırmazsa davranış düzenleme stratejisini kullanır ve açıklama yapar, anlaşma yoluna gider, olumlu pekiştirici verir, sınıf tartışması yapar, rehberlik sevisine gönderir ve öğrenciye yardım eder. Bu bulgular öğretmenlerin öncelikle sözel uyarı yaptığı daha sonra istenmeyen davranış düzenleme için sorumluluk vermek ve öğrenciyle bire bir konuşmak gibi daha uzun vadeli stratejilere yöneldiği şeklinde yorumlanabilir.

Öğretmelerin sözel uyarı ve davranış düzenlemenin yanında zaman zaman ceza verme ve model olma stratejilerini de kullandıkları tespit edilmiştir. Arslan (2007)'in çalışmasında ceza stratejisinin dikkatli kullanıldığı zaman istenmeyen davranışın ortadan kaldırdığı ifa edilmiştir. Önemli olan cezanın amaç olarak değil araç olarak kullanılmasıdır. İstenmeyen davranışa uygun verilen ceza, öğrencinin o davranışın neden yanlış olduğunu anlamasını sağlayacaktır. Yüksel (2005)'e göre ise sözlü uyarıların yanında iyi öğrencileri model olarak gösterme stratejisinden de faydalanabilir. Ancak bu strateji kullanılırken dikkatli olunmalı diğer öğrencilerin, iyi davranış gösteren öğrenciye

Araştırma bulgularına göre, öğretmenlerin en az başvurdukları stratejilerin öğretim temelli düzenleme ve görmezden gelme stratejileri olduğu belirlenmiştir. Öğretim temelli düzenleme etkinliği değiştirerek öğrencilerin dikkatini derse çekmek için kullanılan bir stratejidir. Bu stratejiyi öğretmenlerin tercih etmeme sebebi direk istenmeyen davranışa odaklanıp onu ortadan kaldırmak istemeleri olabilir. Ancak bu stratejinin kullanımı özellikle dersin akışını bozmadan istenmeyen davranışların üstesinden gelmede etkili olabilir.

Öğretmenler istenmeyen davranışların ortaya çıkmasını engellemek için dersi daha eğlenceli hale getirebilir. Bunu yapabilmek için de öğretim temelli düzenleme stratejisini daha sık kullanmalıdırlar. Derste uyguladıkları etkinlikleri dikkat çekici hale getirerek öğrencilerin derse katılmalarını sağlayan öğretmenler dersin akışını bozan davranışlarla daha az karşılaşır. Öğrenciler istenmeyen davranışları ile başa çıkmak için öğrencilerle konuşularak bu davranışlarının nedenleri tespit edilerek, Ancak çözüm her zaman öğretmende değildir. Bu nedenle öğretmenler veliler ve okul müdürleri ile ortak çalışmalı onların yardımlarına açık olmalıdırlar.

Öğretmenler öğrenciler saygı ve sevgi çerçevesinde eğitim-öğretimlerini sürdürebilmek için sınıfta olumlu bir atmosfer yaratmalıdır. Zaman zaman sınıf toplantıları yapmak ve sınıfın sorunları üzerinde konuşmak ve çözüm yolları aranmak daha samimi bir ortam yaratır. Ayrıca öğrenciler kendilerini değerli hisseder. Böyle bir ortamda istenmeyen davranışların görülme sıklığı azalacaktır. Öğretmenlerin istenmeyen davranışlar karşısında en çok kullandığı stratejileri sözel uyarıyla sınıf kurallarını hatırlatmadır. Ancak bu stratejinin etkili olabilmesi için sınıf içi kurallar birlikte belirlenmelidir. Böylece öğrencilerin sınıf kurallarına uymada daha az sorun

yaşayacaklardır. Öğretmenler dersin akışını bozmadan istenmeyen öğrenci davranışlarını engellemek için sözel olmayan iletişim becerilerini geliştirmelilerdir. Bu konuda beden dilini etkili kullanma konusunda hizmet içi eğitim eğitimlere katılmalıdırlar. Öğretmenlerin kullandıkları ceza verme stratejisinin çok sık tekrarlanmaması gerekir. Bunun yanında ceza verilirken mutlaka davranışa yönelik olması gerekir, öğrencinin kişiliğini zedeleyecek cezalar verilmemelidir.

KAYNAKÇA

- Akçadağ, T. (2007). *Sorun Davranışların Yönetimi, Etkili Sınıf Yönetimi*. H. Kıran (Ed.). Ankara, Anı Yayınevi.
- Aydın, A. (1998). *Sınıf Yönetimi*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Arslan, H. (2007). *İlköğretim Okullarında İstenmeyen Davranışların Düzeltmesine Ödül ve Cezanın Öğrenci Davranışları Üzerindeki Etkisi*. Yayımlanmış Yüksek Lisans Tezi. İstanbul: Yeditepe Üniversitesi. Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Başar, H. (1999). *Sınıf Yönetimi*. Ankara, M.E. B. Yayınları.
- Başar, H. (2003). *Sınıf Yönetimi*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Bull, S. L. & Solity, J. E. (1987). *Classroom Management: Principle to Practice*. New York: Routledge.
- Celep, C. (2004), *Sınıf Yönetimi ve Disiplini*, Anı Yayıncılık.
- Çelik, V. (2005), *Sınıf Yönetimi*, Ankara, Nobel Dağıtım.
- Danaoğlu, G. (2009). *Sınıf ve Branş Öğretmenlerinin İlköğretim 5. Sınıflarda Karşılaştıkları İstenmeyen Davranışlar ve Bu Davranışlarla Baş Etme Stratejileri*. Yayımlanmış Yüksek Lisans Tezi. Adana: Çukurova Üniversitesi. Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Edwards, C. H. (1997). *Classroom Discipline and Management*. New Jersey: Prentice-Hall.
- Erden, M. (2005), *Öğretmenlik Mesleğine Giriş*, İstanbul, Epsilon Yayınevi.
- Evertson, C. M. & Emmer, E.T. (2013). *Classroom Management for Elementary Teachers*. (9. bs.). United States of America: Pearson Education.

Evertson, C. M. & Emmer, E.T. (2013). *Classroom Management for Middle and High School Teachers*. (9. bs.). United States of America: Pearson Education.

Froyen, L. A. & Iverson, A. M. (1999). *Schoolwide and Classroom Management The Reflective Educator-Learder..* 3. Basım. United States of Amerika: Prentice-Hall.

Jones, V. F. & Jones, L. S. (2007). *Comprehensive Classroom Management: Creating Communities of Support and Solving Problems* (8. baskı). Boston: Allyn and Bacon

Karakaş, N. B. (2005), *İlköğretim Birinci Kademe Öğrencilerinde Gözlenen İstenmeyen Davranışlar ve Öğretmenlerin Bunlarla Başa Çıkma Yöntemleri*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Celal Bayar Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Manisa.

Karip, E. (2002), *Sınıf Yönetimi*, Ankara, Pegem Yayıncılık.

Keskin, Mehmet A.(2002). *Sınıf Öğretmenlerinin Karşılaştıkları İstenmeyen Öğrenci Davranışları ve Baş Etme Yolları*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Hacettepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü. Ankara.

Keyik, H. (2014). *İlkokul Birinci Sınıf Öğretmenlerinin Öğrencilerin İstenmeyen Davranışlarıyla Baş Etmede Kullandıkları Sınıf Yönetimi Stratejileri*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Burdur: Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi. Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

Korkmaz, İ. (2003). İstenmeyen Davranışların Önlenmesi. Z. Kaya. (Ed.). *Sınıf Yönetimi* (3. bs.). Ankara: Pegem A Yayıncılık.

Öztürk, B. (2003). Sınıfta İstenmeyen Davranışların Önlenmesi ve Giderilmesi (3.bs.). E. Karip. *Sınıf Yönetimi*. (s. 131-166). Ankara: Pegem A Yayıncılık.

Öztürk, B. (2005), Sınıfta İstenmeyen Davranışların Önlenmesi ve Giderilmesi, E. Karip (Ed.), *Sınıf Yönetimi*, Ankara, Pegem A Yayıncılık.

Sadık, F. (2006), *Öğrencilerin İstenmeyen Davranışları ve Bu Davranışlarla Baş Edilme Stratejilerinin Öğretmen, Öğrenci ve Veli Görüşlerine Göre İncelenmesi ve Güvengen Disiplin Modeli Temele Alınarak Uygulanan Eğitim Programının Öğretmenlerin Baş Etme Stratejilerine Etkisi*, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Çukurova üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Adana.

- Şahin, O. (2005). *İlköğretim Okulları 1. Kademe 5. Sınıf Öğrencilerinin Gösterdikleri İstenmeyen Davranışların Görülme Derecesi ve Bu Davranışlara İlişkin Öğretmenlerin Kullandıkları Çözüm Stratejileri*. Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi. Bolu: Abant İzzet Baysal Üniversitesi. Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Şimşek, Y. (2012). *Sınıf ve Grup Lideri Olarak Öğretmen*. Ağaoğlu, E. (Ed.). Sınıf Yönetimi (s. 63-80).Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Web-Ofset Tesisleri.
- Yalçinkaya, M., Küçükkaragöz, H. (2006). Sınıfta Disiplin Kuralları Belirleme ve Uygulaması. M. Yılman. (Ed.). *Sınıf Yönetimi*(s. 101-132). Ankara: Nobel Yayınları.
- Yüksel, A. (2005), *İlköğretim 1. Kademe 1. 2. ve 3. Sınıflarda İstenmeyen Öğrenci Davranışlarına İlişkin Öğretmen Gözlem ve Görüşleri*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Afyon Kocatepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Afyon.

Coping Strategies with Undesirable Behaviors at Elementary Schools

Purpose of the Study: The importance of teachers in the education system can not be denied. Teacher is obliged to teach all students in a particular class at the highest level within a certain period of time. For this reason, the student should take into consideration feedbacks, may arise and evaluate them and show appropriate behavior as a result. It is common for teachers to experience difficulties in classroom management time to time. Because every student has problems with their family and social environment, they carry

them to the classroom. Especially when we think of Istanbul, which receives immigration from very different cities of Turkey, teachers have students with a wide variety of backgrounds and that all of them bring different problems to the class. For this reason, more serious classroom management problems are expected to arise in public schools in Istanbul. The purpose of the research is to investigate what strategies to cope with these behaviors are, and to suggest suggestions for an effective classroom management.

Methodology: The research was conducted using the screening model. The population of the research is composed of teachers who work in public schools in Esenler, the spring of 2015-2016 academic year. The sampling of the research is composed of 103 teachers teaching in elementary school and primary school. An easily accessible case sampling method was used in the research. The data of the study were obtained with the questionnaire "Teachers' Undesirable Student Behaviors and Coping Strategies with These Behaviors". In the analysis of the data, SPSS package program 22.0 was used.

Conclusion and Discussion: Teachers can make the lesson more enjoyable to prevent unwanted behavior. In order to do this, they must use the teaching-based arrangement strategy more often. By making the activities that Derste has made remarkable, the teachers who allow the students to attend the lessons are less likely to behave in a way that disrupts the course. In order to cope with the unwanted behavior of the students, the students are told and the causes of these behaviors are determined, but the solution is not always taught. For this reason, teachers should be open to their help if they work in partnership with parents and school principals.